

Nr 98.

Av herrar **Skoglund** i Umeå och **Jonsson** i Järvsand, *angående utredning om möjligheterna av att bereda skogsarbetarna en längre och jämnare sysselsättning.*

Frågan om en förbättrad levnadsstandard är för stora grupper i samhället icke endast eller uteslutande en lönefråga utan jämväl en fråga om sysselsättning. Så förhåller det sig i varje fall för den norrländska skogsarbetarkåren, som endast under en begränsad del av året kan sysselsättas med arbete i skogarna. För de flesta skogsarbetarna i Norrland inträffar därför varje år en säsongarbetslöshet av stundom relativt lång varaktighet.

Till följd av här berörda förhållanden tvingas den norrländske skogsarbetaren att vid sidan av sin egentliga sysselsättning skaffa sig arbete inom andra områden för att därigenom erhålla ett nödvändigt komplement till den inkomst skogsarbetet ger. Möjlighet därtill föreligger dock icke alltid. Många skogsarbetare övergå därför till andra verksamhetsgrenar, där utsikter till en jämnare sysselsättning erbjuda sig. Genom en av statens arbetsmarknadskommission företagen undersökning framgår t. ex. att från krigsutbrottet till hösten 1942 cirka 25 000 skogsarbetare övergått till andra yrken. Att ett sådant förhållande i vissa lägen kan åstadkomma besvärliga situationer har kristiden nog samt burit vittne om. Under denna har det ju gällt att med egna råvaror och egen arbetskraft klara landets bränslefråga. Utan svårighet har detta dock icke kunnat ske, och de erforderliga ingripandena ha stundom haft stor omfattning. En betydande omflyttning av arbetskraften har också ägt rum, och vissa åtgärder ha t. o. m. haft tvångskaraktär. Så var exempelvis fallet med beslutet att ålägga årsgrupp 1943 tre månaders arbete i skogen. Åtgärderna ha också blivit rätt dyrbara genom de bidrag av skilda slag, som ansetts behövliga för den ovana arbetskraft, som på detta sätt anlåtats för skogsarbete.

Av den tidigare anförda uppgiften från statens arbetsmarknadskommission framgår, att antalet ordinarie skogsarbetare avsevärt nedgått sedan krigsutbrottet. Samtidigt har också en icke oväsentlig ökning av arbetstillfällena i skogarna ägt rum. Trots detta ha dock skogsarbetarna även under de senaste åren fått vidkännas den för dem vanliga säsongarbetslösheten, även om det skett i mindre omfattning än tidigare. Under sådana förhållanden har man anledning att med oro fråga sig hur det kommer att gå, när vår bränsleförsörjning kommer i ett mera normalt läge. Efterkrigstiden kan därvid komma att innebära sysselsättningssvårigheter för våra skogsarbetare även under den del av året, då de normalt brukar vara i arbete. Därmed följer ett

allvarligt ekonomiskt problem för denna arbetargrupp. Visserligen har dess löneläge förbättrats under de senaste åren, men det låga utgångsläget gör dock, att dessa arbetare alltfört tillhöra de ur inkomstsynpunkt sämst ställda arbetargrupperna. Att märka är därvid, att detta förhållande inträffar t. o. m. med nuvarande relativt jämna sysselsättning. Givet är att detsamma kommer att bli så mycket mer accentuerat vid en förkortning av arbetssäsongen.

Från samhällets sida måste det därför vara angeläget att sådana åtgärder vidtagas, som icke endast motverka en krympning av arbetstillfällena, utan fastmer bidraga till att åt skogsarbetarna skänka en längre och jämnare sysselsättning. En utvidgning av den nuvarande skogsvårdsverksamheten är därvid erforderlig, och arbetsuppgifter lära i det fallet inte saknas. Utdikningen av försumpade skogsmarker har under de senaste åren märkbart försummats, och även i övrigt har den produktionsfrämjande verksamheten varit av ringa omfattning. För Norrlands del föreligger ett mycket omfattande arbetsprogram i det förslag, som på sin tid avgavs av norrländska produktionsutredningen. Endast en mycket ringa del av vad som därvid föreslogs har föranlett åtgärder. En mängd arbetsskapande projekt äro sålunda färdiga eller kunna göras färdiga inom en kort tid. Angeläget är emellertid, att frågan därom bringas under en snar omprövning, därvid icke endast de skogsproduktiva utan fastmer och främst de arbetsmarknadspolitiska synpunkterna beaktas. Härvid måste former sökas dels för en sådan planläggning av skogsarbetet, att nu förekommande arbetslöshetsperioder — företrädesvis vår och höst — elimineras, dels för en så intensiv skogsvård att skogsarbetarna därigenom beredas möjlighet till en längre och jämnare sysselsättning än vad som nu är fallet.

Under hänvisning till det anförda få vi hemställa,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag angående möjligheterna att bereda skogsarbetarna en längre och jämnare sysselsättning.

Stockholm den 18 januari 1945.

Gösta Skoglund,
Umeå.

Sigfrid Jonsson,
Järvsand.